

[Ole Bjørn Kraft.]

ningsfuld Ændring i Danmarks Stilling til Folkeforbundspagten. Danmark opgiver ikke Folkeforbundspolitikken, Danmark ønsker ikke at udtrede af Folkeforbundet, Danmark ønsker ikke at opgive Kampen for en ny Retsorden, men det forbeholder sig sin Handlefrihed i hver enkelt Situation.

Vi føler os efter denne Erklæring efter min Opfattelse ikke længere forpligtet paa samme Maade som før. Vi gør det ikke, fordi Forudsætningerne er bristet, fordi vi har maattet erkende, at der ikke længere er et rimeligt Forhold mellem den Betrygelse, der ydes os, og de Krav, som Folkeforbundet hidtil har stillet til os. Kun forstaaet saaledes er der Mening og Hensigt med Erklæringens Fremsettelse og Mening og Hensigt i dens Indhold.

Det er derfor uholdbart at ville paa-staa, at der ikke er noget nyt i Erklæringen. Den betyder et Skridt bort fra den tidligere Folkeforbundspolitik tilbage i Retning af det, man med et samlede Ord kalder for Neutralitet. Neutralitet betyder jo ikke, at man for Tid og Evighed fraskriver sig sin Handlefrihed til i en eller anden given Situation at tage et Standpunkt; Neutralitet betyder, at man forbeholder sig sin Frihed til at holde sig uden for Striden og udtaler sin Vilje og sit Ønske derom. Men det er netop denne Frihed til at staa uden for Begivenhederne, som denne Erklæring af 1. Juli, hvis der overhovedet skal være nogen Mening i den, har givet Danmark tilbage. Med andre Ord, denne Erklæring kan med fuld Ret betegnes og er med fuld Ret af mit Partis højtærede Formand betegnet som en Erklæring tilbage i Retning af Neutralitetspolitikken.

Vi staar da heldigvis heller ikke alene med denne Opfattelse. Den Stilling, vi her har indtaget, vil man kunne finde bekræftet mangfoldige Steder. Saaledes har ogsaa Socialdemokratiets politiske Ordfører, Partiets delegerede til Folkeforbundet, givet Udtryk for et Synspunkt, som fuldstændig dækker den Opfattelse, jeg her har gjort gældende. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har gentagne Gange udtalt sig om denne Sag. Han har bl. a. skrevet en Artikel i „Samtiden“ i 1936, hvor han giver en Redegørelse for de nordiske Staters Stilling, og her siger han, at den umiddelbare Følge af dette Sammenbrud — altsaa Sammenbrudet af Sanktionspolitikken — blev den belgiske Konges Tale for et Par Uger siden; det var et tydeligt Skridt over i Neutraliteten i Lighed med den Erklæring, der allerede i Forsommeren blev afgivet af

de skandinaviske Stater sammen med Holland, Spanien og Schweiz. Her siger Socialdemokratiets politiske Ordfører, dets delegerede til Folkeforbundet, at Erklæringen betyder et Skridt tilbage i Neutraliteten, paa samme Maade som mit Partis ærede Ordfører har hævdet det.

Jeg staar aldeles uforstaaende over for, at den højtærede Udenrigsminister da vil holde en Tale af den Karakter, som han her har holdt. Det betyder en Uklarhed, en Tilsøring af Situationen, som er ganske urimelig, fordi det maa være Udenrigsministerens afgørende Pligt over for et saa vigtigt og væsentligt Spørgsmaal som dette at lægge Liniere klart frem for Folket, thi kun derigennem kan der blive taget de Beslutninger, som er nødvendige.

Jeg skal slutte med at sige, at den Uklarhed, som her hersker, den aabenbare Uoverensstemmelse i Synspunkterne, som her er kommet til Orde, bør redes ud — det er en Nødvendighed. Og den samme Uklarhed, den samme mærkværdige Uoverensstemmelse i Opfattelserne gør sig gældende paa en lang Række andre Omraader — vi behøver blot at tænke paa Opfattelserne med Hensyn til Forsvaret. Der var for nogen Tid siden i Handels- og Kontoristforeningen her i Byen en Diskussion om dette Spørgsmaal, foranlediget af Ingeniør Højgaard. Ved denne Lejlighed holdt det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen en Tale, i hvilken han ifølge Referaterne udtalte:

„Jeg vil ikke gaa i Krig. Naar jeg er gaaet med til den vedtagne Forsvarsordning, er det, fordi jeg tror, den ikke kan bruges til Krig. Der er nok sket en vis Stemningssvingning, navnlig blandt de unge Socialdemokrater, men den bliver næppe af Varighed.“

Jeg ser bort fra denne Venlighed til de unge Socialdemokrater — det maa de selv ordne, som de er Venner til — og holder mig til selve Udtalelsen. I disse korte Sætninger dømmer den radikale Folketingsmand Ordningen og sit Partis Deltagelse i den. Det er ikke muligt at tilvejebringe nogen Overensstemmelse mellem denne Betragtning og den højtærede Forsvarsministers Udtalelser, da han fremsatte Forsvarslovene i Fjor, ved hvilken Lejlighed han udtrykkeligt erklærede, at det baade af nationale og internationale Grunde er vigtigt at undgaa Besættelse af vort Territorium, og at Formaålet med Forsvarsordningen er at hindre dette. Nu siger det ærede Medlem Hr. Hassing-Jørgensen, at han stemte for den, fordi han tror, den ikke kan bruges.